

- **Πόσες ώρες την ημέρα είσαι καθλωμένος μπρος στο τρίςκαλο;**

Στη χειρότερη των περιπτώσεων τέσσερις ώρες την ημέρα. Στην καλύτερη πάνω από 6 ώρες. Εφόσον χρειάζεται να ερμηνεύσω σολιστικά έργα σε συναυλίες ή ακόμη και αν χρειάζεται να διδάξω κάποιο μαθητή μου ένα έργο που δεν έχω παίξει, πρέπει ν' αφιερώσω αρκετό χρόνο. Είναι ένα αρκετά περίπλοκο μουσικό όργανο και η μελέτη του δεν περιορίζεται μόνο στο αν παίζει κανείς σωστά τις νότες, αλλά πρέπει ν' ασχοληθεί και με άλλα στοιχεία, προκειμένου το έργο που θα ερμηνευτεί να είναι ικανοποιητικό.

- **Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σου συνθέτες;**

Σ' αυτήν την ερώτηση απαντώ με μεγάλη δυσκολία. Ο λόγος είναι ότι όλοι οι συνθέτες μου αρέσουν γιατί όλοι συνεισέφεραν στη ανάπτυξη του μουσικού αυτού οργάνου. Όμως αν είμαι να δώσω μια πιο συγκεκριμένη απάντηση, τότε θ' αναφερθώ σε τρεις: Johan Sebastian Bach και Dietrich Buxtehude από την εποχή Baroque και ο Louis Vierne από την Ύστερη Ρομαντική Περίοδο. Οι δύο πρώτοι έφτασαν το όργανο στην κορυφή την εποχή Baroque και του έδωσαν ένα μοναδικό χαρακτήρα από πολλές απόψεις. Τα έργα του Vierne είναι συμφωνικού χαρακτήρα και κάθε φορά που τα ακούω βλέπω δύο πράγματα. Το μεγαλείο του εκκλησιαστικού οργάνου μέσα από το συνθέτη και το μεγαλείο του συνθέτη μέσ' από το εκκλησιαστικό όργανο!

- **Το εκκλησιαστικό όργανο ως σύμβολο της Δυτικής εκκλησιαστικής μουσικής, πιστεύεις ότι έχει μέλλον;**
Φυσικά και έχει μέλλον. Είναι το μόνο μουσικό όργανο που έχει τόσο μεγάλη ιστορία και τόσο μεγάλο ρεπερτόριο. Σαν μουσικό όργανο ξεκίνησε την ιστορία του από το 246 π.Χ. και συνεχίζει ακόμη. Από συνθετικής πλευ-

ράς διαθέτει ένα τεράστιο ρεπερτόριο που ξεκινά από το Μεσαίωνα και φτάνει μέχρι και τη στιγμή που μιλάμε.

- **Πώς κατέληξες στην επιλογή των κομματιών;**

Η επιλογή έγινε με δύο κριτήρια. Από ιστορική πλευρά αλλά και από μουσική. Το ξεκίνημα γίνεται με τον αρχαιότερο ύμνο της Διαμαρτυρόμενης Εκκλησίας: Ein Feste Burg ist unser Gott, το οποίο χρησιμοποίησαν πολλοί συνθέτες για να γράψουν όμορφα χορικά πρελούδια ή και συνθέσεις διαφόρων ειδών. Στη συνέχεια γίνεται μια αναδρομή σε μεταγενέστερες εποχές φτάνοντας μέχρι ύμνους των ημερών μας. Θεώρησα σωστό να συμπεριλάβω και τον πάρα πολύ ωραίο ύμνο «Ετοιμη Θεέ μου» του Κώστα Νικολάου γιατί τον θεωρώ πραγματικά ΥΜΝΟ. Τελειώνοντας, έχω συμπεριλάβει τρεις ύμνους με θέμα το Πάσχα και την Ανάσταση και στο τέλος είναι το διάσημο Hallelujah Chorus από το Μεσσία του Χέντελ, θέλοντας να τονίσω το χαρμόσυνο μήνυμα της Ανάστασης.

- **Ποιο είναι το μήνυμα της εκκλησιαστικής μουσικής;**

Η εκκλησιαστική μουσική προσφέρει πραγματική πνευματική τροφή και όχι μόνο. Ο σωστός ακροατής ξέρει να διακρίνει τα μηνύματα που αναδύονται από αυτήν. Τίποτα δε γράφτηκε τυχαία. Οι μουσικοί που έγραψαν μουσική για την Εκκλησία χρησιμοποίησαν σωστά το ταλέντο που τους δόθηκε από το Θεό και συνέθεσαν πραγματικά έργα τέχνης προσφέροντας ακρογωνιαίους λίθους, αλλά και μικρά χαλίκια, προκειμένου να δημιουργηθεί το τεράστιο οικοδόμημα της Εκκλησιαστικής Μουσικής. Θα ήθελα να ενθαρρύνω τον καθένα να ακούσει εκκλησιαστική μουσική και ν' ανακαλύψει τον πλούτο της απολαμβάνοντας πνευματική ευχαρίστηση και οικοδομή. [n](#)

του ΜΙΧΑΗΛ
ΛΙΤΣΙΑΚΑΚΗ